

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-59-6>

УДК 330.341.1:338.2:338.45:330.45

Алькема Віктор Григорович

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри управлінських технологій,
Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5997-7076>

Viktor Alkema
“KROK” University

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ІТ В УМОВАХ ДІДЖІТАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

MANAGEMENT OF INVESTMENT SUPPORT FOR INNOVATION ACTIVITIES, INNOVATIVE DEVELOPMENT OF IT ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF BUSINESS DIGITALIZATION AND EUROPEAN INTEGRATION

Анотація. У статті досліджено теоретико-методичні засади управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності, інноваційного розвитку підприємств сфери інформаційних технологій в умовах діджиталізації бізнесу та євроінтеграції. Актуальність теми проведеного дослідження обумовлена тим, що стан сучасної економіки країни та перспективи її післявоєнного відновлення значною мірою залежать від інтенсивності та масштабів інвестиційних процесів у всіх сферах та напрямках економічної діяльності країни. Інвестиції є основним ресурсом та джерелом впровадження інноваційних проектів як післявоєнної відбудови так і високотехнологічного розвитку який забезпечуватиметься розробкою інновацій, а активність інвестиційного забезпечення напряму впливає на стан впровадження інноваційної діяльності і як результат на інноваційний розвиток підприємств.

Ключові слова: управління, інноваційна діяльність, інноваційний розвиток, інвестиційно-інноваційне забезпечення, діджиталізація бізнесу, євроінтеграція, управління інноваційним розвитком, підприємства сфери інформаційних технологій.

Summary. The article studies the theoretical and methodological foundations of management of investment support of innovation activity, innovative development of enterprises in the field of information technology in the context of business digitalization and European integration. The relevance of the topic of the study is due to the fact that the state of the modern economy of the country and the prospects for its post-war recovery largely depend on the intensity and scale of investment processes in all spheres and directions of the country's economic activity. Investments are the main resource and source of implementation of investment and innovation projects of both post-war reconstruction and high-tech development, which will be provided by the development of innovations, and the activity of investment provision directly affects the state of implementation of innovation activities and, as a result, the innovative development of enterprises. The article is aimed at studying the issues of management of investment support for innovation activity, innovative development of enterprises in the field of information technology in the context of digitalization of business and European integration. The methodological basis of the study was the methods of observation, comparison, analysis, abstraction, project, system, integrated scientific approaches. The scientific results obtained consist in identifying the main components of management of investment support of innovation activity, innovative development of enterprises in the field of information technology in the context of digitalization and European integration: management of the innovation process, which involves the implementation of a set of actions of planning, organization, motivation, coordination and control over the creation, implementation and commercialization of innovative goods or processes; management of investment provision involves the management of the processes of attracting, accumulating, distributing investments aimed at financing the implementation of innovation and investment projects, development, creation and implementation of innovations; management of resources for innovation activity of enterprise, which is a systematic process of ensuring investment and innovation activity, necessary for its successful implementation by the volume of financial (investment), personnel, technological, material, information resources, time resources; management of digital

innovation software, which is a set of methods, tools and tools for the introduction of new digital, innovative technologies, such as artificial intelligence, cloud computing, augmented reality, blockchain and others in business processes for managing investment and innovation activities of enterprises. Prospects for further research are the feasibility of further consideration of the implementation of digital transformation and the use of artificial intelligence technologies in order to optimize the management of investment and innovation processes; development of risk management mechanisms for investment and innovation projects; study of changes in the transformation of the organization of structures in order to increase flexibility and adaptability of management and study of other aspects of investment support of innovation activity, innovative development.

Keywords: management, innovation activity, innovative development, investment and innovation support, digitalization of business, European integration, management of innovative development, enterprises in the field of information technology.

Постановка проблеми. Стан сучасної економіки країни та перспективи її післявоєнного відновлення значною мірою залежать від інтенсивності та масштабів інвестиційних процесів у всіх сферах та напрямках економічної діяльності країни. Інвестиції є основним ресурсом та джерелом впровадження інвестиційно-інноваційних проектів як післявоєнної відбудови так і високотехнологічного розвитку який забезпечуватиметься розробкою та впровадженням інновацій, інноваційних проектів. Активність інвестиційного забезпечення напряму впливає на стан впровадження інноваційної діяльності і як результат на інноваційний розвиток підприємств. Сучасні процеси діджиталізації які охопили всі напрями та сфери діяльності, їх вплив та значення як для оборони країни так і життєзабезпечення, функціонування економіки показують наскільки важливим є створення та впровадження нових розробок і застосування інноваційних цифрових технологій у всіх сферах діяльності та у забезпеченні високого рівня конкурентоспроможності підприємств, їх продукції в процесі подальшої євроінтеграції країни. В цих умовах, питання управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності, інноваційного розвитку підприємств сфери інформаційних технологій в умовах діджиталізації бізнесу та євроінтеграції набуває важливої ролі і значення та є актуальним для подальшого вивчення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанню управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності, інноваційного розвитку підприємств в умовах діджиталізації бізнесу та євроінтеграції присвятили свої праці багато вчені-дослідники: О. Ватченко, Б. Ватченко [1], М. Варламов [2] В. Джеджула [3], Р. Квасницька [4], Ю. Капітанець [5], М. Кісіль [6], М. Коденька [7], Н. Кравченко [8], Д. Крамської [9], І. Підкамінний [10], О. Поліщук [11], А. Сербенівська [12], С. Степова [13] та інші науковці.

У дослідженнях Н. Кравченко інвестиційна діяльність визначається як комплекс заходів та дій юридичних і фізичних осіб із вкладання власних фінансових ресурсів, спрямованих на отримання прибутку, як і діяльність державних чи приватних інституцій, що спрямована на реалізацію інвестиційного процесу із метою отримання економіч-

ного та соціального ефекту [8]. На думку Ю. Капітанець інвестиційне забезпечення є сукупністю умов, необхідних ресурсів та заходів, спрямованих на реалізацію інвестиційного процесу [5].

За баченням М. Кісіль інвестиційне забезпечення включає не лише формування джерел надходження інвестиційних ресурсів, але й є сукупність ресурсів, умов, механізмів та економічних важелів і заходів, спрямованих на забезпечення визначеного перебігу інвестиційних процесів [6].

Досліджуючи інвестиційне забезпечення, М. Коденька визначає його як організаційно-економічні умови, засоби, заходи та взаємовідносини, що формуються в процесі руху вартості, авансованого капіталу з метою формування, нагромадження та використання інвестиційних ресурсів для розвитку промислового виробництва і продуктивних сил [7].

За визначенням О. Поліщук, інноваційна діяльність являє собою процес розробки та подальшого виробничого впровадження, комерціалізацію інновацій, що спрямована на реалізацію науково-технічних досягнень у формах нового, вдосконаленого продукту чи процесу [11].

Дослідниця Р. Квасницька, що реалізація інноваційної діяльності є одним з основних чинників конкурентоспроможності продукції, забезпечує ефективність використання виробничих ресурсів, підвищує ступінь адаптованості підприємств до зовнішнього середовища, розширює його можливості щодо виходу на нові ринки продукції, створює умови довгострокової стабільності [4]. У дослідженнях М. Варламова, Є. Кузьменко, Є. Приймак виявлено, що інноваційний розвиток національної економіки формується як результат сукупної інноваційної активності суб'єктів господарювання, ефективності інституційного середовища, якості людського капіталу та державної інноваційної політики [2]. Незважаючи на численні наукові праці з цього питання в умовах сучасних значних трансформаційних змін, суспільно-економічних процесів загалом питання управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності, інноваційного розвитку підприємств сфери інформаційних технологій в умовах діджиталізації бізнесу та євроінтеграції потребують подальшого висвітлення та дослідження.

Метою статті є дослідження теоретико-методичних засад управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності, інноваційного розвитку підприємств сфери інформаційних технологій в умовах діджиталізації бізнесу та євроінтеграції.

З метою проведення дослідження було застосовано методи: спостереження, порівняння, аналізу, абстрагування, проектний, системний, комплексний наукові підходи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності, інноваційного розвитку підприємств сфери ІТ-технологій в умовах діджиталізації та євроінтеграції передбачає реалізацію комплексу управлінських дій, що включають управління інноваційним процесом; управління інвестиціями, інвестиційним забезпеченням; управління ресурсами та управління цифровим інноваційним забезпеченням.

Розглядаючи інноваційний розвиток організації як сукупність певних показників, у своїй праці Д. Крамської вчений виділив п'ять основних складових інноваційного розвитку підприємства: загальну, виробничо-технологічну, трудову, маркетингову і товарну [9].

За визначенням О. Ватченко, Б. Ватченко, О. Черевко інноваційний розвиток підприємства – процес господарювання, що спирається на постійний пошук і використання нових способів і сфер реалізації потенціалу підприємств у мінливих умовах зовнішнього середовища у рамках обраної місії та прийнятої мотивації діяльності [1].

Ефективна стратегія інноваційного розвитку підприємства спрямовується на усунення слабких сторін, які перешкоджають його успішній діяльності та заважають використовувати потенційні можливості.

Стратегія інноваційного розвитку має бути орієнтована не скільки на максимально ефективне використання існуючих можливостей, скільки на виявлення і розвиток тих можливостей і характеристик, які визначатимуть успіх підприємства у майбутньому [13].

Отже, інноваційний розвиток є визначальним фактором росту ефективності діяльності підприємства, підвищення якості продукції, економічного використання ресурсів, запобігання екологічним наслідкам індустріалізації. Тільки за умови досягнення високого рівня інноваційної діяльності підприємств економіка країни зможе зайняти гідне місце у світовому процесі економічного розвитку.

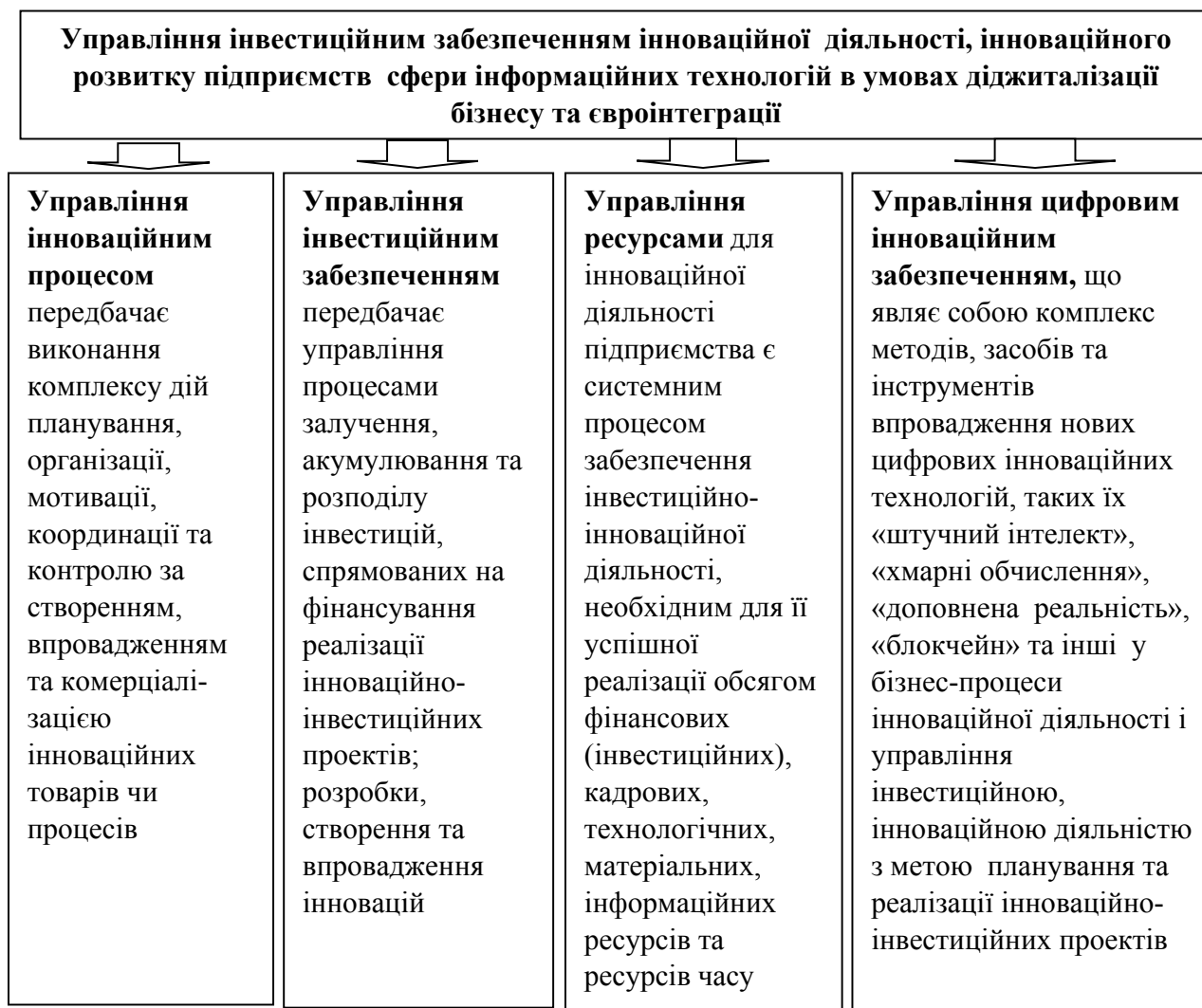
Як зазначають науковці І. Підкаминний та В. Ціпуринда, розвиток сучасного підприємства – це процес систематичних динамічних перетворень, трансформацій його підсистем у межах встановлених підприємством стратегічних цілей для забезпечення «сталого» інноваційного розвитку [10].

Водночас, дослідження вчених вказують, що основною умовою забезпечення економічного розвитку на як на мікро-, мезо-, так і на макрорівнях має бути зважена, ефективна інноваційна діяльність. Науковці В. Джеджула, І. Спіфанова, О. Цвик у своїй науковій праці акцентують увагу на використанні сукупності інноваційних факторів, ресурсів в процесі розвитку економіки на будь-якому її рівні, що забезпечує перехід на якісно новий тип розвитку, який надає можливість забезпечити економічну стійкість та конкурентоспроможність [3].

Управління інноваційним процесом передбачає виконання комплексу дій планування, організації, мотивації, координації та контролю за створенням, впровадженням та комерціалізацією інноваційних товарів чи процесів. Планування інноваційної діяльності передбачає складання планів та проектів щодо створення і розробки інновацій які дають можливість реалізувати певний інноваційний задум, ідею та складання відповідних планів, довгострокових, стратегічних чи середньострокових дій, які забезпечуватимуть можливості для розробки та подальшого впровадження нових ідей. Планування передбачає складання письмових планів, а вони у свою чергу мають значну залежність від інвестиційного забезпечення, розробки та впровадження інновацій від їх створення до впровадження. Водночас, на етапі планування інноваційної діяльності визначають тривалість часу від створення ідеї до її комерціалізації та повернення вкладених інвестицій.

Управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності, інноваційного розвитку підприємств сфери інформаційних технологій в умовах діджиталізації бізнесу та євроінтеграції являє собою системну комплексну діяльність, яка виступає сукупністю складових (рис. 1).

Організація інноваційної діяльності передбачає прийняття управлінських рішень, спрямованих на створення структурного підрозділу інноваційної діяльності та визначення відповідальних осіб і виконавців, що будуть безпосередньо здійснювати розробку, впровадження інновацій, організацію виконання робіт згідно із розробленими проектами та планами інвестиційно-інноваційної діяльності. Мотивація передбачає застосування переліку дій, спрямованих на активування інноваційної активності працівників, їх зацікавленості в результаті виконання дій щодо розробки та впровадження інновацій, стимулювання наукової, науково-технічної діяльності та розвитку раціоналізаторських пропозицій працівників. Координація і регулювання в управлінні інноваційною діяльністю передбачає координування дій учасників та регулювання процесів здійснення інноваційної діяльності, а також впровадження необхідних процесів управління змінами з метою

Рисунок 1 – Управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності, інноваційного розвитку підприємств сфери інформаційних технологій в умовах діджиталізації та євроінтеграції

Джерело: сформовано автором

забезпечення ефективності роботи працівників. Контроль в управлінні інноваційною діяльністю передбачає впровадження і застосування методів та інструментів контролю за процесами розробки та впровадження – комерціалізації інновацій.

Управління інвестиційним забезпеченням передбачає управління процесами залучення, акумулювання, розподілу інвестицій спрямованих на фінансування реалізації інноваційно-інвестиційних проектів розробки, створення та впровадження інновацій. Управління інвестиційним забезпеченням є складним процесом, який включає декілька головних складових: формування залучення інвестиційних ресурсів, вибору об'єкту інвестування, планування інвестицій, здійснення оперативного контролю за використанням інвестицій, оцінюванні ризиків інвестування, оцінювання ефективності використання інвестиційних ресурсів. Інвестиційне забезпечення виступає

основою для впровадження інноваційної діяльності, оскільки забезпечує її фінансування і відповідно виступає комплексом дій з планування, фінансування, контролю за реалізацією та ефективністю інноваційно-інвестиційних проектів і програм.

Деталізуючи складові процесу управління інвестиційним забезпеченням зазначимо, що формування ресурсів передбачає пошук зовнішніх джерел залучення інвестицій та акумулювання власних ресурсів підприємства в обсягах, необхідних для здійснення інноваційної діяльності; вибір об'єктів для інвестування з розглядом та визначенням найбільш ефективних напрямів, на реалізацію яких будуть спрямовуватися інвестиційні ресурси; впровадження контролю моніторингу за цільовим використанням відповідних інвестиційних коштів; проведення оцінювання ризиків інвестиційної діяльності; оцінювання

ефективності інвестицій із розрахунком відповідних фінансових показників за реалізованими інвестиційно-інноваційними проектами. Таким чином, управління інвестиційним забезпеченням може розглядатися як невід'ємна складова загалом інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства.

Управління ресурсами для інноваційної діяльності підприємства є системним процесом забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності, необхідним для її успішної реалізації обсягом фінансових (інвестиційних), кадрових, технологічних, матеріальних інформаційних ресурсів, ресурсів часу. Метою такого забезпечення є найбільш ефективне планування і використання ресурсів та отримання найбільш значних фінансових економічних результатів використання цих ресурсів. Здійснення інноваційної діяльності потребує залучення та найбільш ефективного використання всіх видів ресурсів. Проте, управління ресурсами інноваційної діяльності для підприємств сфери ІТ-технологій в умовах діджиталізації має свої значні відмінності, які полягають в особливій ролі та значенні не лише кадрових, але й інтелектуальних ресурсів управління знаннями, набуття та примноження знань працівників, які безпосередньо задіяні у формуванні інноваційних ідей та їх подальшій розробці. Так, на підприємстві сфери ІТ основний продукт діяльності є новим та інноваційним і процес створення цього продукту відрізняється коротким терміном реалізації від формування ідей до отримання готового інноваційного продукту для подальшої комерціалізації, а це вимагає від працівників високого рівня специфічних та притаманних цій сфері діяльності знань та навичок, тобто інтелектуального капіталу та ресурсу знань. Іншими важливими необхідними ресурсами виступають безпосередньо фінансові кошти – фінансові ресурси з наявністю чи залученням обсягів коштів, необхідних для реалізації інноваційно-інвестиційних проектів; матеріальні ресурси – з формуванням матеріальної бази, приміщення, обладнання, приладів та матеріально-технічного забезпечення необхідного для реалізації здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності; техніко-технологічних ресурсів з наявністю чи залученням закупівлею обладнання, що дає можливість використовувати технології на відповідному техніко-технологічному рівні, а також безпосередньо програмного забезпечення нових цифрових технологій, здатних вирішувати завдання, необхідні для реалізації інноваційно-інвестиційних проектів та здійснення інноваційної діяльності. Важливе значення в сучасних умовах мають інформаційні ресурси, які доступні для отримання та використання всієї інформації, необхідної для здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності. Водночас, в управлінні інвес-

тиційним забезпеченням інноваційної діяльності важливого значення мають ресурси часу, оскільки саме цей ресурс дає можливість проводити календарне та сітьове планування фаз та етапів реалізації інвестиційно-інноваційних проектів та дає можливість в подальшому як до планування робіт, так і до безпосередньої їх реалізації та здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності.

Наступною важливою складовою управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності, інноваційного розвитку підприємств сфери ІТ в умовах діджиталізації та євроінтеграції є управління цифровим інноваційним забезпеченням, що являє собою комплекс методів, засобів та інструментів впровадження нових цифрових інноваційних технологій, таких як: «штучний інтелект», «хмарні обчислення», «доповнена реальність», «блокчейн» та інші у бізнес-процесі інноваційної діяльності і управління інвестиційною інноваційною діяльністю з метою планування та реалізації інноваційно-інвестиційних проектів, зростання їх ефективності. Впровадження нових цифрових технологій та інструментів управління та використання бізнес-процесів дають можливість оптимізувати процеси та суттєво зменшити обсяг ресурсів, необхідний для здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності. Слід зазначити, що ключовими складовими управління цифровими інноваційним забезпеченням є проведення цифрової трансформації з інтеграцією сучасних цифрових технологій в процеси, операційну діяльність та управління підприємствами сфери інформаційних технологій, розбудову сучасної цифрової інфраструктури та комунікацій, що забезпечуватимуть техніко-технологічний супровід процесів та технічні можливості для впровадження і використання відповідних технологій. Забезпечення високого рівня гнучкості, адаптивності нових цифрових систем підприємств сфери ІТ, дає їм можливість як розробляти нові інноваційні продукти, так і використовувати сучасні нові технології для їх створення та впровадження бізнес-процесів управління діяльністю і реалізацією інвестиційно-інноваційних проектів.

Висновки. В результаті проведених досліджень виявлено, що основними складовими управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності, інноваційного розвитку підприємств сфери інформаційних технологій в умовах діджиталізації та євроінтеграції виступають: управління інноваційним процесом, що передбачає виконання комплексу дій планування, організації, мотивації, координації та контролю за створенням, впровадженням та комерціалізацією інноваційних товарів чи процесів; управління інвестиційним забезпеченням, що передбачає управління процесами залучення, акумулювання, розподілу інвестицій, спрямованих

на фінансування реалізації інноваційно-інвестиційних проєктів розробки, створення та впровадження інновацій; управління ресурсами для інноваційної діяльності підприємства, що є системним процесом забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності, необхідним для її успішної реалізації обсягом фінансових (інвестиційних), кадрових, технологічних, матеріальних, інформаційних ресурсів, ресурсів часу; управ-

ління цифровим інноваційним забезпеченням, що являє собою комплекс методів, засобів та інструментів впровадження нових цифрових інноваційних технологій, таких як «штучний інтелект», «хмарні обчислення», «доповнена реальність», «блокчейн» та інші у бізнес-процеси інноваційної діяльності та управління інвестиційною, інноваційною діяльністю з метою планування та реалізації інноваційно-інвестиційних проєктів.

Список використаних джерел:

1. Ватченко О. Б., Ватченко Б. С., Черевко О. Л. Інноваційний розвиток підприємства. Дніпро: Акцент ПП. 2017. 404 с.
2. Варламова М., Кузьменко Є., Приймак Є. Вплив інноваційного розвитку на міжнародну конкурентоспроможність країн. *Економіка та суспільство*. 2025. № 81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-115>
3. Дзеджула В.В., Спіфанова І.Ю., Цвик О.Г. Інноваційна діяльність як чинник конкурентоспроможності підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 4. С. 22–29.
4. Квасницька Р. С. Особливості інноваційної діяльності підприємств у сучасних умовах. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 6. С. 247–251.
5. Капітанець Ю. О. Інвестиційне забезпечення фермерських господарств. *Інноваційна економіка*. 2010. № 5. С. 141–144.
6. Кісіль М. І. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного виробництва та сільських територій. *Менеджмент: збірник наукових праць*. 2009. № 11. С. 225–230.
7. Коденька М. Ю. Мотиваційні чинники інвестиційного забезпечення розвитку аграрно-промислового виробництва. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*. 2013. № 2. С. 62–66
8. Кравченко Н. А. Інвестиційна складова інноваційного розвитку. *Теоретичні та практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2011. № 12. С. 23–27.
9. Крамської Д. Ю. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства. *Технічний прогрес та ефективність виробництва*. 2011. № 8. С. 161–172.
10. Підкамінний І. М., Ціпуринда В. С. Системні фактори впливу на інноваційний розвиток підприємства. *Ефективна економіка*. 2011. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=480>
11. Поліщук О. Сутність поняття інноваційна діяльність як соціально-економічна категорії. *Економічний вісник Донбасу*. 2010. № 3 (21). С. 169–171.
12. Сербенівська А. Ю. Сутність та значення інноваційних процесів в діяльності підприємств. *Ефективна економіка*. 2012. № 5. URL: <http://www.economy-nayka.com.ua/?op=1&z=1690>
13. Степова С.В. Економічні аспекти активізації інноваційної діяльності підприємств АПК. 2010. *Економіка АПК*. № 23. С. 11–17.

References:

1. Vatchenko O. B., Vatchenko B. S., Cherevko O. L. (2017). Innovatsiyni rozvytok pidpriemstva [Innovative development of the enterprise]. Dnipro: Aktsent PP. (in Ukrainian)
2. Varlamova M., Kuzmenko Ye., Pryimak Ye. (2025). Vplyv innovatsiinoho rozvytku na mizhnarodnu konkurentospromozhnist krain. [The Impact of Innovative Development on the International Competitiveness of Countries]. *Ekonomika ta suspilstvo*. vol. 81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-115> (in Ukrainian)
3. Dzhedzhula V.V., Yepifanova I.Iu., Tsvyk O.H. (2017). Innovatsiina diialnist yak chynnyk konkurentospromozhnosti pidpriemstv [Innovation Activity as a Factor of Competitiveness of Enterprises]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. vol. 4. pp. 24–29. (in Ukrainian)
4. Kvasnytska R. S. (2009). Osoblyvosti innovatsiinnoi diialnosti pidpriemstv u suchasnykh umovakh. [Features of Innovation Activity of Enterprises in Modern Conditions]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*. vol. 6. pp. 247–251. (in Ukrainian)
5. Kapitanets Yu O. (2010). Investytsiine zabezpechennia fermerskykh hospodarstv [Investment support of farms]. *Innovatsiina ekonomika*. vol. 5. pp. 141–144. (in Ukrainian)
6. Kisil M. I. (2009). Investytsiine zabezpechennia rozvytku ahrarnoho vyrobnytstva ta silskykh terytorii [Investment Support for the Development of Agricultural Production and Rural Areas]. *Menedzhment: zbirnyk naukovykh prats*. vol. 11. pp. 225–230. (in Ukrainian)
7. Kodenka M. Yu. (2013). Motyvatsiini chynnyky investytsiinoho zabezpechennia rozvytku ahrarno-promyslovoho vyrobnytstva. [Motivational factors of investment support for the development of agro-industrial production]. *Visnyk Akademii pratsi i sotsialnykh vidnosyn Federatsii profspilok Ukrainy*. vol. 2. pp. 62–66. (in Ukrainian)
8. Kravchenko N. A. (2011). Investytsiina skladova innovatsiinoho rozvytku [Investment component of innovative development]. *Teoretychni ta praktychni aspekty ekonomiky ta intelektualnoi vlasnosti*. vol. 12. pp. 23–27. (in Ukrainian)
9. Kramskoi D. Yu. (2011). Formuvannia stratehii innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [Formation of strategies for innovative development of enterprise]. *Tekhnichniy prohres ta efektyvnist vyrobnytstva*. vol. 8. pp. 161–172. (in Ukrainian)

10. Pidkaminnyi I. M., Tsipurynda V. S. (2011). Systemni faktory vplyvu na innovatsiyni rozvytok pidpriemstva [System factors influencing the innovative development of enterprise]. *Efektivna ekonomika*. vol. 3. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=480> (in Ukrainian)
11. Polishchuk O. (2010). Sutnist poniattia innovatsiina diialnist yak sotsialno-ekonomichna katchorii [The essence of the concept of innovation activity as a socio-economic category]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu*. vol. 3 (21). pp. 169–171. (in Ukrainian)
12. Serbenivska A. Yu. (2012). Sutnist ta znachennia innovatsiinykh protsesiv v diialnosti pidpriemstv [The essence and significance of innovation processes in the activities of enterprises]. *Efektivna ekonomika*. vol. 5. URL: <http://www.economy.-nayka.com.ua/?op=1&z=1690> (in Ukrainian)
13. Stepova S.V. (2010). Ekonomichni aspekty aktyvizatsii innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv APK [Economic Aspects of Intensification of Innovation Activity of Agricultural Enterprises]. *Ekonomika APK*. vol. 23. pp. 11–17. (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 05.03.2026

Дата прийняття статті: 20.03.2026

Дата публікації статті: 07.04.2026